

LBAS VĒSTIS

Lai veiksmīgs sociālais dialogs 2019!

Šis gads Latvijas Brīvo arodbiedrību savienībai (LBAS) un dalīborganizācijām bijis spraiga darba, izaicinājumu un arī gandarījuma piesātināts.

LBAS izdevās nosargāt darbiniekiem un arodbiedrības biedriem svarīgās garantijas Darba likuma 68. un 110. pantā un nodrošināt ievērojamu darba samaksas kāpumu un nodokļu samazinājumu darbiniekiem.

Esam nopietni strādājuši pie sociālā dialoga, kas nav ātrs process, un ir parakstīta pirmā ģenerālvienošanas privātajā sektorā - būvniecības nozarē. Patlaban Saeima atkārtoti vērtē grozījumus Darba likumā, kas

noteiktu, ka ar vispārīsaistošu ģenerālvienošanos būtiski - par 350-390 eiro - tiktu palielināta minimālā darba alga nozarē.

Mēs ejam tajā virzienā, kādā šodien ar panākumiem strādā Ziemeļvalstu, Vācijas, Austrijas u.c. arodbiedrības un sociālie partneri. Vēl daudz darba priekšā un esam ceļa sākumā, bet svarīgi ir, ka nozare pati - arodbiedrība un darba devēji - var risināt savus jautājumus, ievērojot nozares savdabību.

Lai visiem 2019. ir veiksmīga sociālā dialoga bagāts gads!

Egils Baldzēns,
LBAS priekšsēdētājs

Ziemassvētku vakarā ātri jābeidz darbi, lai tie labi veiktos visu gadu.

(Latviešu tautas ticējums)

Priecīgus Ziemassvētkus un daudz sasniegumu Jaunajā gadā Jums un Jūsu mīļajiem vēl

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība

2018. gada decembrī

Foto: K. Rācenājs

International
Labour
Organization

Darba likuma grozījumi atbilst Latvijā ratificētajām SDO konvencijām

1. novembrī iepriekšējā Saeima pieņēma grozījumus Darba likumā, kas nosaka, ka ar vispārīsaistošu ģenerālvienošanos, kas būtiski palielina minimālo darba algu nozarē (par 350-390 eiro mēnesī), piemaksu par virsstundu darbu var noteikt mazāku (nekā 100%), bet ne mazāku kā 50 procentu apmērā. Taču Darba likuma 68. pantā paliek spēkā esošā piemaksas par virsstundu darbu likme 100%. Valsts prezidents šos grozījumus uzdevis jaunajai Saeimai skatīt atkārtoti.

Ar šiem grozījumiem valsts spertu būtisku soli sociālo partneru autonomijas paaugstināšanā un inovatīva sociālā dialoga veidošanā. Tiesības atkāpties no Darba likumā noteiktajām garantijām ir inovatīva pieeja koplīgumu paplašināšanai un atbilst starptautiskajai praksei. Līdzīgas tiesības atkāpēm no darba tiesību normām ar vispārīsaistošu ģenerālvienošanos ir iekļautas arī Lietuvas un Igaunijas darba likumdošanā. Šāda tradīcija un prakse ir Norvēģijā, Zviedrijā,

Vācijā, Austrijā, Somijā u.c. SDO konvencijas nosaka, ka par šādu principu ir jāvienojas sociālajiem partneriem, šādai atkāpei ir jābūt paredzētai Darba likumā, tām ir jābūt savstarpēji samērīgām un konkrētām robežām.

Ar šiem grozījumiem Latvijas tiesību sistēmā tiktu radīts moderns koplīguma slēgšanas koncepts.

Šis Darba likuma grozījums atbilst Latvijā ratificētajām SDO konvencijām.

VISU RAKSTU LASIET [ŠEIT](#).

LBAS pozīciju par ģenerālvienošānās veicināšanu Latvijā atbalsta stiprākās Eiropas arodbiedrības

18. decembrī Eiropas Arodbiedrību konfederācijas (ETUC) izpilddomiteja izteica atbalstu LBAS sociālā dialoga nozarē veicināšanā un koplīguma autonomijas stiprināšanā. ETUC vienbalsīgi atbalstīja plānotos Darba likuma grozījumus, ar kuriem sociālie partneri veicinās ģenerālvienošānās Latvijā.

LBAS ETUC izpilddomitejā pārstāvēja LBAS priekšsēdētāja vietniece I. Liepiņa.

Arī Eiropas Celtniecības un kopkapstrādes darbinieku federācija un Eiropas Būvniecības nozares federācija ir pādusi atbalstu Latvijas arodbiedrībām, mudinot Latvijas parlamentu pieņemt vajadzīgās izmaiņas Latvijas Darba likumā, kas ļautu ieviest Latvijas būvniecības nozares koplīgumu un ļautu to piemērot visiem Latvijas būvuzņēmumiem un tajos strādājošajiem darbiniekiem. Šāda vispārēja piemērošana būtiski veicinātu vienlīdzīgu

spēles noteikumus būvniecības sektorā un būtu ievērojams solis būvnozares ilgtspējības virzienā.

Koplīgumu slēgšana tiek uzskatīta par svarīgu instrumentu darba nodrošināšanai gan esošajā, gan nākotnes tirgū, piešķirot elastīgumu un piemērojot vienlīdzīgus spēles noteikumus visiem uzņēmumiem.

VISU RAKSTU PAR EIROPAS SOC. PARTNERU ATBALSTU LASIET [ŠEIT](#).

“Grozījumi neskar Darba likuma 136. pantā noteikto principu, ka virsstundu darbs ir pieļaujams, ja darbinieks un darba devējs par to vienojušies rakstveidā. Līdz ar to darbiniekam nerodas automātisks pienākums veikt virsstundu darbu un saņemt samazinātu piemaksu. Turklāt, pirms darbinieks ar darba devēju vienojas vai nevienojas par virsstundu apmaksu, darbiniekam ir tiesības prasīt augstāku apmaksu par virsstundām. Un, ja viņu neapmierina darba devēja piedāvātais, tad atteikties no virsstundu darba veikšanas.”

DARBA LIKUMS

ZINI SAVAS DARBA TIESĪBAS!

Par pieņemtajiem grozījumiem Darba likumā

Iepriekšējās jeb 12. Saeimas deputāti 2018. gada 1. novembrī pieņēma divus likumus "Grozījumi Darba likumā", ar kuriem veikti grozījumi astoņos Darba likuma pantos. Šis izmaiņas stājas spēkā 2018. gada 28. novembrī.

Šajā rakstā netiks aplūkots trešais likums, kas arī tika pieņemts 2018. gada 1. novembrī, bet, kuru Valsts prezidents neizsludināja un atgriezta Saeimai otrreizējai caurlūkošanai. Atgrieztais likums paredz grozījumus Darba likuma 68. pantā attiecībā un

tiesībām ar vispārstaistošu ģenerālvienošanos noteikt zemāku piemaksas par virsstundu darbu (bet ne mazāku kā 50% apmērā) apmēru, ja ar šo ģenerālvienošanos tiek būtiski paaugstināta minimālā darba alga nozarē. Minētais likums tika skatīts Saeimas Sociālo darba lietu komisijas 5.12.2018. sēdē, bet komisija par likumu vēl nebalsoja un atlika jautājuma izskatīšanu uz nenoteiktu laiku.

Līdz ar to šajā rakstā tiks aplūkoti tikai tie grozījumi, kas

ir stājušies spēkā 28.11.2018.

DARBA SLUDINĀJUMĀ JĀNORĀDA DARBA ALGA

32. pants papildināts ar jaunu nosacījumu, ka darba sludinājumā turpmāk būs jānorāda attiecīgā amata darba algas kopējās mēneša vai gada summas bruto vai paredzēto stundas tarifa likmes samaksas amplitūdu.

PAR VISIEM 28.11. SAEIMAS PIEŅEMTAJIEM GROZĪJUMIEM DARBA LIKUMĀ LASIET [ŠEIT](#).

LBAS Darba tiesību forumā – par ekskluzīvām arodbiedrību tiesībām, inovatīvu sociālo dialogu un koplīgumu pārrunu brīvību

Vairāk foto no darba tiesību foruma skatiet [šeit](#).

30. novembrī Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) sadarbībā ar Fridriha Eberta fonda pārstāvniecību Baltijas valstīs organizēja darba tiesību forumu, kurā diskutēja par ekskluzīvām arodbiedrību tiesībām, inovatīvu sociālo dialogu, koplīgumu pārrunu brīvību un Vispārīgo datu aizsardzības regulu darba tiesību un arodbiedrību kontekstā.

Forumu atklāja LBAS

priekšsēdētājs Egils Baldzēns: "Latvijā ir izvērts un institucionāli stiprs trīspusējais sociālais dialogs. LBAS ir pārliecināta, ka tikpat stipram ir jābūt arī divpusējam sociālajam dialogam – gan uzņēmumu, gan nozaru līmenī. Praktiski tas nozīmē to, ka ir jāveido elastīgākas darba attiecības, kurās līdzsvarojas mehānismi darba ņēmēju un darba devēju interešu saskaņošanai. Vienlaikus ir būtiski jāpaaugstina darbi-

nieku darba samaksa un sociālās garantijas, nostiprinot uzņēmēju konkurētspēju un eksportspēju."

Forumā pirmās daļas tēma bija "Inovatīvs sociālais dialogs – ieguvumi darbiniekiem un darba devējiem".

* VISU RAKSTU LASIET [ŠEIT](#).

* Izdevumu "Arodbiedrību ekskluzīvās tiesības un koplīgumu pārrunu brīvība" lasiet [šeit](#).

* FOTO GALERIJU SKATIET [ŠEIT](#).

Koplīgums kā instruments darbinieku un darba devēju interešu ievērošanai

6. decembrī Rīgā norisinājās Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) rīkota starptautiska konference par nozaru koplīgumiem un konkurētspēju, kā arī sociālo partneru organizāciju pieredzi Eiropā.

Konferences dalībnieki diskutēja par darba attiecībām un sociālo dialogu dažādās Eiropas Savienības (ES) dalīb-

valstīs, darba devēju un darba ņēmēju vienošanās procesu, un tā attīstības tendencēm Eiropā, koplīgumu autonomiju, kā arī koplīgumu pārrunu un algu politiku koordinēšanas prioritātēm Eiropā. Īpašu vietu konferencē ieņēma ārvalstu kolēģu no Itālijas, Norvēģijas, Somijas un Vācijas prezentācijas par koplīgumu slēgšanas sistēmām viņu valstīs.

Ārvalstu lektoru sniegtie

piemēri un atziņas vēlreiz apliecināja Latvijas sociālo partneru pareizi izvēlēto virzienu nozares koplīgumu pārrunu veicināšanai. Pašreiz, neskatoties uz veiksmīgu Darba likuma tiesisko regulējumu, Latvijā ir spēkā tikai divi nozares koplīgumi – dzelzceļa un veselības aprūpes nozarēs.

VISU RAKSTU LASIET [ŠEIT](#).

Dr. iur. Irēna Liepiņa
Natalja Preisa
Kaspars Rācenājs

Arodbiedrību ekskluzīvās tiesības un koplīgumu pārrunu brīvība

Arodbiedrības Latvijas valsts simtgadei

2. novembrī Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) kopīgā pasākumā par godu Latvijas simtajai dzimšanas dienai pulcēja labākās arodorganizācijas un aktīvākos līderus no visas Latvijas.

Apbalvošanas pasākumā "Arodbiedrības Latvijas valsts simtgadei" LBAS atzinības rakstus un balvas saņēma 21 arodorganizācija un 15 arodbiedrību līderi, kurus apbalvošanai izvirzīja LBAS dalīborganizācijas.

Ik gadu pirms Latvijas dzimšanas dienas LBAS apbalvo

tās uzņēmumu arodbiedrības, kas aizvadītā gada laikā visaktīvāk iestājušās par darbinieku tiesībām, darba apstākļu un koplīgumu uzlabošanu. Šogad, Latvijas valsts simtgades kontekstā, tika apbalvoti arī aktīvākie arodbiedrību līderi, kas ilgtermiņā ir devuši nozīmīgu ieguldījumu arodbiedrību kustības attīstībā un veidošanā un īpaši veiksmīgi darbojušies darbinieku sociālo, ekonomisko, darba tiesību un darba drošības interešu aizstāvībā, kā arī veicinājuši sadarbību ar darba devējiem un

jaunu biedru piesaistīšanu. Pasākumā "Arodbiedrības Latvijas valsts simtgadei" kopīgi atskatījāmies uz vēsturiskiem faktiem, kad arodbiedrību nozīme Latvijas valstij izšķirīgos momentos ir bijusi ļoti svarīga, pieminot arī arodbiedrību pirmsākumus - vēl pirms Latvijas valsts nodibināšanas. Savus apsveikumus LBAS labākajām arodorganizācijām un aktīvākajiem līderiem bija atsūtījuši Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Ministru prezidents Māris Kučinskis.

LBAS priekšsēdētājs Egils Baldzēns: "Latvijas neatkarības un demokrātijas atjaunotnes posmā arodbiedrības iestājās par demokrātisku un neatkarīgu Latviju. LBAS jau 1993.gadā kļuva par sociālo partneri gan darba devējiem, gan valdībai. Pragmatiski un argumentēti varam diskutēt par jebkuru jautājumu, un, ja mūsu prasības netiek ņemtas vērā, tad LBAS ir gatava konkrētiem pasākumiem – uzrunāt Saeimas frakcijas, piketiēt, demonstrācijām, streikiem un referendumiem. Gan nodokļu politikas, gan darba samaksas ziņā LBAS dalīborganizācijas kopīgā darbā ir pierādījušas sevi kā labo pārmaiņu katalizatoru, kā sociālie partneri mēs kopā ar darba devējiem veidojam sinerģiju ar nozīmīgu ieguvumu sabiedrības labklājībai un mūsu tautsaimniecības konkurētspējai. Tiesa, arodbiedrību biedri gaida vēl augstākus rezultātus. Mūsu spēks nav tikai arodbiedrību vadībā, bet ir mūsu dalīborganizācijās, - tieši mūsu biedri un viņu rīcības vienotība."

Vēsturiski fakti

Līdz Latvijas valsts simtgadei esam atnākuši caur sarežģītu vēsturi, un visos valstiski svarīgajos notikumos sava loma ir bijusi arī arodbiedrībām. Dažādos laikos, dažādām lielvarām un pašu varām Latvijā mainoties, arodbiedrības tika aizliegtas, politizētas un visādi citādi vājinātas, bet – mēs esam! Vienmēr atcerēsimies, ka tieši pateicoties arodbiedrībām mums ir 40 stundu darba nedēļa un 8 stundu darba diena, brīvas nedēļas nogales, apmaksāti atvaļināju-

mi un citas sociālās garantijas! Īpašu vietu arodbiedrību darbībā ieņēma Rīgas pilsētas Tautas nams – šodien – arodbiedrību nams Bruņinieku ielā 29/31. 1929. gada 16. jūnijā plkst. 15.00 no senās Rīgas pils mūra ņemtais pamatakmens iegrima zemē un pamatakmens iemūrēšanā pirmo lāpstu meta Rainis. Atmosferā gados Arodbiedrību izdevumā "Arods" lasām: "Latvijas tautas namu biedrība, kura darbību aizsāka 1924. gadā – statūtos bija paredzējusi ierīkot un uzturēt tautas na-

mus, lai mazturīgus ļaudis rosinātu uz garīgu un fizisku kopdarbību. Blakus vecajam tautas namam Rīgā, Bruņinieku ielā 29/31, biedrība īpašumā ieguva plašāku gruntsgabalu ar vecām kazarmām. 1930.gadā tur pabeidza Tautas nama pirmo daļu. Tautas nama celtniecība prasīja daudz līdzekļu, tāpēc jau sākumā tika nolemts to celt vairākos paņēmienos. Uzcēla tikai tā vidējo daļu. Šajā celtnē izvietojās strādnieku organizācijas ar saviem birojiem."

Vairāk informācijas

VISU RAKSTU PAR LBAS PASĀKUMU "ARODBIEDRĪBAS LATVIJAS VALSTS SIMTGADĒI" LASIET [ŠĒIT.](#)

Pasākuma scenārijā izmantotos vēsturiskos faktus atradīsiet [šeit.](#)

LBAS PASĀKUMA "ARODBIEDRĪBAS LATVIJAS VALSTS SIMTGADĒI" PREZENTĀCIJU SKATIET [ŠĒIT.](#) LBAS PASĀKUMA "ARODBIEDRĪBAS LATVIJAS SIMTGADĒI" FOTO GALERIJU SKATIET [ŠĒIT.](#) FOTO—KASPARS RĀCENĀJS.

Atklāta vēstule Latvijas Republikas 13.Saeimas deputātiem (06/11/2018)

Cienījamās dāmas un kungi, Latvijas lekšlietu darbinieku arodbiedrība (turpmāk – LIDA) savu biedru vārdā vēlas Jūs sveikt šajā Jums tik nozīmīgajā dienā! Šodien Jūs dosiet svinīgu solījumu, kurā apņemsieties būt uzticīgi Latvijai, stiprināt tās suverenitāti un latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu, aizstāvēt Latviju kā neatkarīgu un demokrātisku valsti, savus pienākumus pildīt godprātīgi un pēc labākās apziņas. Šis, iespējams, būt svarīgākais solījums Jūsu līdzšinējā un arī turpmākajā dzīvē. Jūs to dosiet

Latvijas tautas priekšā. Tās tautas, kura Jums ir uzticējusi valsts vadību turpmākos četrus gadus. Uzticējusi Jums ievadīt savu valsti tās nākamajā simtgadē. Uzticējusi Jums savas valsts likteni.

Tā ir liela atbildība – rūpēties par kādu. Tāpēc LIDA aicina Jūs neaizmirst par tiem, kas savā ikdienā, tāpat kā Jūs to darīsiet turpmākos četrus gadus, kalpo Latvijas tautas un tās valsts interesēm, rūpējoties par mūsu Latvijas drošību.

LIDA vēlas Jums atgādināt, ka valsts drošība nesākas kādā no

bruņoto spēku bāzēm vai poligonā, kur savus dienesta pienākumus pilda karavīri, ikdienā trenējoties un apgūstot jauniegādāto tehniku, gatavojoties X dienai. Valsts drošība sākas pie valsts robežas, gan sauszemes, gan jūras, kur tās neaizskaramību nodrošina robežsargi. Tie paši robežsargi, kuri būs pirmie, kas X dienā uzņems triecienu un būs gatavi atdot dzīvību par Latviju, lai dotu nepieciešamo laiku bruņoto spēku mobilizācijai, un arī pēc tam.

Visu LIDA vēstuli lasiet [šeit](#).

LIDA kļūs par pilntiesīgu EuroCop dalīborganizāciju

“Ja Latvijā galvenie problēmjautājumi ir atalgojums un sociālās garantijas, tad lielākajā daļā Eiropas priekšplānā ir izvirzījušies jautājumi par darba drošību un dienējošo fizisko un psihisko veselību.”

2018. gada oktobra nogalē Viļņā notikušajā EuroCop rudens sesijas konferencē tika oficiāli paziņots, ka 2019. gada 1. janvārī LIDA kļūs par pilntiesīgu šīs organizācijas dalībnieci. Tas kļūs par vēsturisku brīdi ne tikai LIDA un tās biedriem, bet arī visai Latvijas arodbiedrību saimei. EuroCop jeb Eiropas Policijas Konfederācija ir Eiropas valstu tiesībsargājošo iestāžu darbinieku arodbiedrību jumta or-

ganizācija, kas sevī apvieno 35 dalīborganizācijas no 27 valstīm un savā darbībā pārstāv vairāk nekā pusmiljonu šo arodbiedrību biedrus. Dibināta 2002. gadā, ar galveno biroju Luksemburgā, tā ir neatkarīga bezpeļņas organizācija, kurai nav nekāda sakara ar jebkādu politisko spēku interešu pārstāvniecību. Organizācijas darbības galvenie mērķi ir aizsargāt Eiropas tiesībsargājošo iestāžu darbinieku tiesības, drošību, vērtības un stāvokli

sabiedrībā. Savu mērķu sasniegšanai organizācija cieši un aktīvi sadarbojas ar Eiropas Savienības centrālajām institūcijām, tādām kā Eiropas Padome, Eiropas Parlaments un Eiropas Komisija. LIDA, kā šīs organizācijas dalībniece, gūs iespēju izmantot EuroCop līdzšinējo pieredzi Latvijā pašlaik aktuālu jautājumu risināšanā.

Visu rakstu lasiet [šeit](#).

LIDA kongresā

2018. gada 14. decembrī notika ikgadējais LIDA delegātu kongress, kurā, kā jau katru gadu, biedriem un sociālajiem partneriem bija iespēja noklausīties LIDA valdes priekšsēdētāja sagatavoto atskaiti par aizejošo gadu - padarītajiem darbiem un izaicinājumiem. Kā nākotnes izaicinājumus kon-

gresā minēja: koplīguma noslēgšanu, aktīvu iesaisti normatīvo aktu pilnveidošanā, starptautiskās un nacionālās sadarbības stiprināšanu, iesaisti Eurocop darbībā, iekšējās aprites un sadarbības uzlabošanu, darbu komitejās, “juristu dienas” ik mēnesi, 2020. gada budžeta izstrādi,

Valsts policijas koledžas kadetu atalgojuma palielināšanu, biedru naudu - kā attaisnotos izdevumus, samaksu par darbu svētku dienās, slimības lapu apmaksu, sākot ar pirmo minūti.

LIDA kongresa prezentāciju skatiet [šeit](#).

Rudens aktualitātes LKDAF

Saulkrastu novada dome

Oktobris Latvijas Kultūras darbinieku arodbiedrību federācijai (LKDAF) pienāca ar jauniem izaicinājumiem – pēc 6.oktobra 13.Saeimas vēlēšanām gan partija KPV.LV, gan arī Jaunā Konservatīvā partija (JKP) nominēja savus Ministru prezidenta amata kandidātus, kuri uzsāka sarunas par jaunās valdības veidošanu. Tā kā abas partijas savās pirmsvēlēšanu programmās paredzēja būtisku ministriju un to ierēdņu skaita samazinājumu, LKDAF vērsās pie abām partijām ar aicinājumu saglabāt Kultūras ministriju kā patstāvīgu ministriju un dot iespēju Nacionālās apvienības izvirzītajai kultūras ministrei Dacei Melbārdei turpināt iesāktos darbus arī jaunajā valdībā.

Oktobra sākumā LKDAF nācās uzklaustīt satrauktu zvanu no Saulkrastiem, ka novada domes steidzamības kārtībā plānoja reorganizēt pašvaldības aģentūru „Saulkrastu kultūras un sporta centrs”, izveidojot jaunu pašvaldības iestādi „Saulkrastu kultūras un sporta centrs”.

2018. gada 27. septembra Saulkrastu novada domes sēdes laikā izskanēja priekšlikums atbrīvot esošos darbiniekus un tad atkal piedāvāt darbu jaunizveidotajā pašvaldības iestādē. Kā varēja vērot internetā, sēdes laikā kāds no deputātiem uzdod jautājumu: „Kas notiks ar darbiniekiem?”, uz kuru kāds cits atbild: „ Cilvēkiem uzteiks darbībā.

bu, bet, veidojot jauno iestādi, piedāvās darbu...”

Tā kā „Saulkrastu kultūras un sporta centrā” strādā 10 LKDAF biedri, federācijas priekšsēdētājs Aldis Misēvičs par šo jautājumu vērsās pie domes priekšsēdētāja vietnieka Bruno Veides, kurš ieteica jautājumu pārrunāt ar Saulkrastu novada domes Lietvedības un personāla daļas vadītāju Sanitu Grāvīti.

Konsultējoties ar S. Grāvīti, tika saņemts apliecinājums, ka plānotā reorganizācija notiks, taču darbiniekus šis process neskar – tiks veikti Grozījumu esošajos darba līgumos, kuros fiksēs datumu, no kura darbinieks turpinās veikt savus amata pienākumus jaunajā iestādē.

Oktobris un novembris – laiks, kad Latvijā notiek sarunas par jaunās valdības veidošanu, tādēļ pie LKDAF priekšsēdētāja Alda Misēviča vērsās LTV raidījuma „Kultūršoks” žurnālisti – ko arodbiedrība vēlas redzēt kultūras ministra amatā un kas būtu galvenie jautājumi, kas jārisina jaunajam kultūras ministram.

Lai pārliecinātos, ka reorganizācija notiks darbiniekiem labvēlīgā gaisotnē, LKDAF priekšsēdētājs Aldis Misēvičs 1. novembrī devās uz Saulkrastu domi, lai piedalītos domes pārstāvju un darbinieku kopējā sapulcē, kuras laikā ierosināja domes izveidoto reorganizācijas komisiju papildināt ar arodbiedrības pārstāvi Dagniju Gurtiņu. Pozitīvi vērtējams fakts, ka domes vadība neiebilda un iekļāva arodbiedrības pārstāvi minētajā komisijā.

Šeit vēlos arī paslavēt Dagniju Gurtiņu – Saulkrastu Kultūras un sporta centra darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāju, kura nekavējoties informēja LKDAF vadību par plānoto reorganizāciju, lai mēs savlaicīgi varētu iesaistīties reorganizācijas procesa plānošanā un izteikt savu viedokli domes speciālistiem. 15.oktobrī Kultūras ministrijā sanāca kopā darba grupa, kura izstrādās ilgtermiņa risinājumu konkurētspējīga atalgojuma nodrošināšanai valsts

dibinātajās koncertorganizācijās strādājošajiem mūziķiem un kora māksliniekiem, jo viņi ir viena no starptautiskajai konkurencei visvairāk pakļautajām nodarbināto grupām kultūras nozarē. LKDAF jau ir vērsusies pie saviem Eiropas kolēģiem ar lūgumu sniegt pārskatu par darba samaksas apjomu no valsts budžeta finansētajos orķestros, kā arī sniegusi savā rīcībā esošo informāciju Kultūras ministrijas atbildīgajām amatpersonām.

Kultūras ministrija

Oktobris un novembris – laiks, kad Latvijā notiek sarunas par jaunās valdības veidošanu, tādēļ pie LKDAF priekšsēdētāja Alda Misēviča vērsās LTV raidījuma „Kultūršoks” žurnālisti – ko arodbiedrība vēlas redzēt kultūras ministra amatā un kas būtu galvenie jautājumi, kas jārisina jaunajam kultūras ministram. Atbildot uz to, A. Misēvičs uzsvēra, ka, lai īstenotu Nacionālajā attīstība plānā noteiktos mērķus, būtu jāsaglabā Kultūras ministrija kā

atsevišķa ministrija un jādod iespēja ministrei Dacei Melbārdei no Nacionālās apvienības turpināt amata pienākumu pildīšanu, jo šī partija savā programmā skaidri pateikusi, ka vairo kultūras cilvēku sociālo labklājību. Svarīgākie darbi būs darba samaksas palielināšana kultūras darbiniekiem, izdienes pensiju saglabāšana, nākošo Vispārējo latviešu dziesmu un deju svētku sagatavošana, stiprinot Dziesmu un deju svētku tradīcijas nepārtrauk-

tību un saglabājot mērķdotācijas pašvaldību amatiermākslas kolektīvu vadītāju darba samaksai, kā arī veicināt profesionālās mākslas pieejamību Latvijas novados.

Vēlos atzīmēt, ka LKDAF ir iesniegusi savus priekšlikumus, kurus vēlētos redzēt iekļautus nākošās valdības Deklarācijā par veicamajiem uzdevumiem. 31. oktobrī notika JVLMA darbinieku arodbiedrības sapulce, kurā notika Darba koplīguma projekta apspriešana.

Foto: Ernests Dinka,
Saeima

Pētījumā apkopotie rezultāti liecina, ka aptuveni puse jeb 55% pedagogu uzskata, ka, plānojot izglītības reformas, netiek apzinātas viņu vajadzības kvalitatīvai izmaiņu ieviešanai, tāpat 51% no aptaujātajiem pedagogiem uzskata, ka nacionāla līmeņa izglītības politikas mērķi tiek izvirzīti, neuzklausot viņu viedokli.

LIZDA veikusi pētījumu par pedagogu profesionālā atbalsta sistēmas novērtējumu

7. decembrī Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA), sadarbojoties ar Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju, organizēja konferenci "Pedagogu profesionālā atbalsta sistēma: sociālais dialogs izglītības politikas kontekstā".

Konferencē notika LIZDA veiktā pētījuma "Pedagogu profesionālā atbalsta sistēmas novērtējums" rezultātu prezentācija, pēc kuras tika organizēta ekspertu paneldiskusija, kurā piedalījās Evija Papule - Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas

sekretāre, Guntars Catlaks - Valsts izglītības satura centra vadītājs, Ināra Dundure - Latvijas Pašvaldību savienības padomniece izglītības un kultūras jautājumos, Elīna Petrovska - Pārresoru koordinācijas centra Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas konsultante, Jana Jansone - Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas viceprezidente, Baiba Moļņika - Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsēkretāre un Inga Vanaģa - LIZDA priekšsēdētāja.

LIZDA šī gada oktobrī no-

vembrī organizēja visaptverošu aptauju "Pedagogu profesionālā atbalsta sistēmas novērtējums", ar mērķi identificēt problēmas dažādos pedagogu profesionālā atbalsta aspektos, kā arī izstrādāt risinājumus atbalsta sistēmas pilnveidošanai kā nacionālajā, tā arī pašvaldības un izglītības iestādes līmenī. Pētījums tika strukturēts vairākos tematiskajos blokos: atbalsts kompetencēs balstīta satura ieviešanā, atbalsts jaunajiem pedagogiem, atbalsts pedagogiem iekļaujošās izglītības nodrošināšanai un atbalsts izglītības iestāžu vadītājiem.

Konferences foto skatiet [šeit](#).

Kopumā tika aptaujāti 1258 pedagogi, 509 no aptaujātajiem pedagogiem strādā republikas nozīmes pilsētās, bet pārējie 749 respondenti - novados, tai skaitā arī mazpilsētās.

Būtiskākie secinājumi:

* Pedagogi visus profesionālā atbalsta veidus (finansālo, materiāli tehnisko, metodisko, sabiedrības) vērtē kā vienlīdzīgi nozīmīgus;

* Pedagogi uzskata, ka arodbie-

dības loma ir ne tikai fokusēties uz darba tiesību jautājumu aizstāvību, bet arī profesionālā atbalsta sistēmu un izglītības politikas veidošanu;

* Vairākums pedagogu ir apmierināti ar profesionālo atbalstu kompetencēs balstītā izglītības satura ieviešanā, tomēr aptuveni divi no desmit aptaujāto pedagogu nav apmierināti ar to;

* Vairākums pedagogu uzskata, ka nepastāv jauno pedagogu vienota un strukturēta atbalsta

sistēma, kā arī mentoriem nav motivācijas jauno pedagogu ievirzīšanai darbā;

* Infrastruktūras, mācību līdzekļu un atbalsta neatbilstības rezultātā, četri no desmit pedagogiem negatīvi vērtē iespējas integrēt savā izglītības iestādē izglītojamus ar speciālajām vajadzībām.

Visu rakstu par LIZDA pētījumu lasiet [šeit](#).

LIZDA ir apbalvojusi pedagogam draudzīgākās izglītības iestādes 2018

Tukuma pirmsskolas izglītības iestādes "Karlsons" pārstāves pēc balvas saņemšanas kopā ar LIZDA priekšsēdētāju un Saeimas deputātēm.

Foto—LIZDA arhīvs

Izglītības iestādes, kuras Latvijas simtgadē ieguva unikāla dizaina apliecinājumu un LIZDA atzītu statusu „Pedagogam draudzīgākā izglītības iestāde 2018”: Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde "Karlsons", Valmieras pilsētas 6. pirmsskolas izglītības iestāde "Kārliena", Ikšķiles pirmsskolas izglītības

iestāde "Urdaviņa", Krimuldas vidusskola, Skultes pirmsskolas izglītības iestāde "Aģupīte" un Kaunatas vidusskola.

Šogad konkursa žūrija viesojās 16 izglītības iestādēs, lai novērtētu pedagogu sociālo drošību un darba koplīgumu, darba organizāciju, infrastruktūru, darba kvalitātes

veicināšanu un personīgās izaugsmes iespējas, darba drošību, aizsardzību, mikroklimatu un savstarpējās attiecības, reputāciju, atalgojumu.

Visu rakstu par pedagogam draudzīgākajām izglītības iestādēm 2018 lasiet [šeit](#).

Foto no LIZDA žūrijas vizītem izglītības iestādēs skatiet [šeit](#).

ITUC 4. pasaules kongress

Starptautiskās Arodbiedrību konfederācijas ITUC 4. pasaules kongress "Vairot darbinieku spēku - mainīt noteikumus!" notika Kopenhāgenā no 2. līdz 7. decembrim. Tajā par ITUC ģenerālsekretāri atkārtoti tika ievēlēta Šarana Barova.

Kongresā bija pulcējušies vairāk nekā 1200 arodbiedrības biedri, pārstāvot darbiniekus no 132 valstīm. Kongresa debates par ITUC politiku nākotnē notika par četrām galvenajām tēmām: miers, demokrātija un tiesības; ekonomiskās varas regulēšana; globālas pārmaiņas – taisnīga pāreja; līdztiesība.

Latvijas arodbiedrības kongresā pārstāvēja LBAS priekšsēdētājs E. Baldzēns un Lauksaimniecības un pārtikas nozaru arodbiedrības priekšsēdētāja L. Ābola (attēlā kopā ar kolēģiem no Lietuvas un Igaunijas).

Sociālajam dialogam Latvijā - 25

LDDK Gada balvas pasākumā 30. novembrī piedalījās LBAS vadība (attēlā pa kreisi) - LBAS priekšsēdētāja vietniece Irēna Liepiņa un LBAS priekšsēdētājs Egils Baldzēns. Savukārt Pēteris Krīgers, bijušais LBAS priekšsēdētājs (attēlā pa labi), šajā pasākumā saņēma LDDK Tautsaimniecības vēstnieka 2018 balvu. Materiālu "Sociālajam dialogam Latvijā - 25" lasiet [šeit](#).

11. decembrī Arodbiedrību namā Rīgā Latvijas simtgades un gaidāmo Ziemassvētku noskaņās sirsnīgā atmosfērā tikās Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības un dalīborganizāciju bijušie priekšsēdētāji.

Attēlā no kreisās: Pēteris Krīgers, Andris Siliņš, pašreizējais priekšsēdētājs Egils Baldzēns, Agris Olmanis un Juris Radzēvičs.

Atklājot tikšanos, LBAS priekšsēdētājs E. Baldzēns uzsvēra visu klātesošo lielo nozīmi sociālā dialoga un arodbiedrību kustības attīstībā Latvijā.

Visi bijušie priekšsēdētāji saņēma LBAS Atzinības rakstus, bet bijušajiem LBAS priekšsēdētājiem tika pasniegtas arī LBAS sudraba nozīmes.

Vairāk foto skatiet [šeit](#).

Digitalizācija – straujas ekonomiskas pārmaiņas un nepieciešamība attīstīt jaunas prasmes

26. oktobrī LBAS sadarbībā ar F. Eberta fonda pārstāvniecību Baltijas valstīs organizēja augsta līmeņa ekspertu diskusiju par digitalizācijas ietekmi uz nodarbinātību: darba tiesisko attiecību izmaiņām, jaunu nodarbinātības formu rašanos, darbu platformās, robotizāciju, automatizāciju un mākslīgā intelekta ietekmi uz uzņēmējdarbības un ražošanas procesiem.

Diskusiju atklāja LBAS priekšsēdētāja vietniece Dr.iur. Irēna Liepiņa, uzstājoties par tēmu “Sociālais dialogs

mainīgajā darba pasaulē”. Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība iestājas par cienīgu darbu šodien un nākotnē. I. Liepiņa uzsvēra, ka šobrīd notiek straujas ekonomiskas pārmaiņas, kas paātrina pieprasījumu pēc jaunām iemaņām. Darbinieki saskaras ar ievērojamu darba pārstrukturēšanu un vajadzību attīstīt jaunas iemaņas īsā laika posmā. Digitalizēta ekonomika pieprasa darbiniekus ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju iemaņām, valodu zināšanām, sociālajām un

komunikācijas iemaņām un jaunām iemaņu kombinācijām. I. Liepiņa akcentēja, ka ir sagaidāms, ka bieža iemaņu atjaunināšana un mūžizglītība iegūs pienākuma raksturu. Vairākās valstīs jau darbojas dažādi prasmju fondi, kas palīdz darbiniekiem attīstīt jaunas iemaņas. Jaunās nodarbinātības formas sagādā gan izaicinājumus, gan iespējas darba devējiem un arodbiedrībām.

VISU RAKSTU LASIET [ŠEIT](#).
FOTO GALERIJU SKATIET [ŠEIT](#).

Diskusijā “Arodbiedrību loma un iespējas profesionālās izglītības un apmācību īstenošanā”

19. oktobrī LBAS organizēja diskusiju “Arodbiedrību loma un iespējas profesionālās izglītības un apmācību īstenošanā”, kurā piedalījās LBAS dalīborganizāciju delegētie nozaru ekspertu padomju pārstāvji un arī citi arodbiedrību aktīvistu.

Diskusijas mērķis bija identificēt iespējas arodbiedrību stiprākai iesaistei profesionālās izglītības un apmācību pārvaldībā uzņēmumu un nacionālajā līmenī.

Pagājušajā plānošanas periodā ESF projekta „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” ietvaros tika izveidotas 12 nozaru ekspertu padomes, kuras turpina aktīvi darboties arī pēc projekta beigām bez finansiāla atbalsta. Šobrīd tiek meklēti risinājumi, kā atbalstīt nozaru ekspertu padomju darbu (sekretariāta un koordinatoru) no valsts budžeta, ņemot vērā, ka nozaru

ekspertu padomes veic valsts pasūtījumu un nodrošina vairākas funkcijas profesionālās izglītības un tās satura atbilstības darba tirgus prasībām nodrošināšanā.

Diskusijas secinājums bija, ka arodbiedrībām ir jāmeklē plašāks darbības fokuss, lai vairotu biedru skaitu, un iesaistīšanās profesionālajā izglītībā ir arodbiedrību iespēja. VISU RAKSTU LASIET [ŠEIT](#).
FOTO GALERIJU SKATIET [ŠEIT](#).

Diskusiju atklāja LBAS priekšsēdētājs

Egils Baldzēns, uzsverot, ka izveidotās 12 nozaru ekspertu padomes ir ļoti svarīgs un pareizs solis: “Bet ir jādoma, lai šis solis kļūtu plašāks ar valsts atbalstu, lai šis valsts pasūtījums sociālajiem partneriem būtu nodrošināts ar finansējumu. Ir pieņemts lēmums Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomē, kā arī apspriests ar finanšu ministri, ka valsts budžeta kontekstā ir jāapspiež arī nozaru ekspertu padomju finansējuma jautājums.”

Par ko diskutē arodbiedrību profesionālās izglītības eksperti Berlīnē

Novembrī notika Eiropas Komisijas projekta “Veicināt darba tirgus izmaiņu paredzēšanu un prasmju attīstīšanu, iesaistot arodbiedrību pārstāvjus informēšanā un konsultēšanā darba vietās” (SACADOS) noslēguma konference Berlīnē. Tajā piedalījās Bulgārijas, Vācijas,

Itālijas un Rumānijas arodbiedrību pārstāvji, kā arī Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) delegācija.

Šogad Vācija svin 100 gadus sociālajai partnerībai, un nākamgad apritēs 50 gadi profesionālās izglītības likumam. Izglītības kontekstā Vācijas valdība plāno jaunu

stratēģiju mūžizglītības īstenošanai. Vācieši gan paši atzīst, ka profesionālā tālākizglītība ir atkarīga no uzņēmuma lieluma – katrs ceturtais uzņēmums Vācijā atrodas ārpus profesionālās tālākizglītības.

VISU RAKSTU LASIET [ŠEIT](#).

AICINĀM AIZPILDĪT APTAUJU
PAR MĀCĪBĀM DARBA VIETĀ [ŠEIT!](#)

PROFS 2018 noslēdzies, lai dzīvo PROFS 2019!

LBAS organizētais konkurss profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem PROFS 2018 ir noslēdzies. Fināls notika 13. decembrī, un tajā piedalījās Liepājas Valsts tehnikuma, Ventspils tehnikuma, Jēkabpils Agrobiznesa koledžas, Rīgas Valsts tehnikuma, Ogres tehnikuma un Malnavas koledžas audzēkņu komanda.

Spraigā sacensībā uzvarēja Liepājas Valsts tehnikuma komanda, aiz sevis atstājot Jēkabpils Agrobiznesa koledžu, bet trešo vietu ieguva Rīgas Valsts tehnikuma audzēkņi.

Liepājas Valsts tehnikuma komanda balvu saņemšanas brīdī.

Konkursa mērķis ir veicināt profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu interesi un izpratni par darba tiesībām un darba drošību, uzsākot darba gaitas, kā arī veicināt viņu izpratni par arodbiedrību un sociālo dialogu.

LBAS priekšsēdētājs Egils Baldzēns: "Ja jaunais darbinieks zinās sava darba tiesības, viņš vienmēr saņems to, ko nopelnījis, un strādās drošos un labos darba apstākļos. Viņš kopā ar kolēģiem izveidos arodbiedrību un ar darba devēju noslēgs koplīgumu, kas dos papildu sociālās garantijas likumos noteiktajam, un vienlaikus ar savu motivēto darbu un pozitīvo attieksmi vairo sava uzņēmuma konkurētspēju un iespējas nodrošināt augstāku dzīves standartu. Ja darbinieks zinās darba aizsardzības patiesības, tad viņš būs vesels un drošs, un zinās, kā palīdzēt saviem kolēģiem. Viss ir jauno darbinieku rokās – apgūsti, izproti un ej tālāk – uz priekšu savā karjerā!"

Šogad konkursa pusfinālos piedalījās 29 komandas no 22 vidējās

profesionālās izglītības iestādēm. Profesionālo izglītības iestāžu komandas – gan uz pusfināliem, gan finālā - bija iesūtījušas savus mājas darbus, kurus prezentēja konkursa laikā, konkursa gaitā notika viktorīna par darba tiesību, darba aizsardzības un sociālā dialoga tēmām, kā arī katra komanda uz vietas risināja vairākas situācijas saistībā ar darba vides un darba tiesiskajām attiecībām.

PROFS 2018 finālā jau tradicionāli notika SIA "GRIF" organizētā darba aizsargtērpu "modes skate", un kā jauninājums bija kampaņas "Atrāpies!" pārstāvju organizētā spēle "Alias", kurā vajadzēja uzminēt pēc iespējas vairāk vārdu par darba tiesību tēmu. Pietiekami sarežģīts bija "aploksnes uzdevums", kurā vajadzēja sagatavot prasības pieteikumu tiesai, lai gan uz to jau skaidras norādes tika dotas LBAS sociālajos medijos pirms konkursa. Savukārt AS "Cēsu alus" kopā ar LBAS darba aizsardzības konsultantu Mārtiņu Pužulu bija sagatavojuši uzdevumu "no dzīves" - bija nofotografētas vairākas uzņēmuma "Cēsu alus" vietas, un konkursa dalībniekiem vajadzēja salikt pareizās drošības zīmes.

Konkursa PROFS 2018 žūrijas darbā, tāpat kā pagājušajā gadā, bez LBAS ekspertiem piedalījās arī Latvijas Darba devēju konfederācijas un VDI pārstāvji. Fināla žūrijas darbā piedalījās VDI direktors Renārs Lūsis, kā arī SIA "GRIF" un "Cēsu alus" eksperti.

Konkursa fināla norisi atbalstīja SIA "GRIF", AS "Cēsu alus", kā arī Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskola, kuras audzēkņi fināla dalībniekiem sniedza muzikālu priekšnesumu.

Pārsteiguma balvas PROFS 2018 finālistiem pasniedza arī Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) priekšsēdētāja Inga Vanaga.

Jau esam informējuši, ka saistībā ar konkursu PROFS gada pirmajā pusē notiek izglītošanas darbs – profesionālās izglītības iestādes tiek aicinātas pieteikties uz LBAS darba tiesību un darba aizsardzības konsultantu lekcijām. 2018. gada pirmajā pusē lekcijās darba tiesībās un darba aizsardzībā, kā arī par sociālo dialogu un arodbiedrību izglītoti vairāk nekā 600 audzēkņu 12 profesionālajās izglītības iestādēs, kā arī 20. septembrī LBAS organizēja lekcijas savās telpās, kurās piedalījās 116 audzēkņi no tām izglītības iestādēm, kas piedalīsies konkursā PROFS 2018.

Konkurss PROFS notiek ar ESF projekta "Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana" atbalstu, un šī projekta ietvaros LBAS arī sniedz konsultācijas darbiniekiem.

KONKURSA PROFS 2018 FINĀLA FOTO GALERIJU SKATĪET [ŠEIT](#).

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

LSAB konference „Eiropas Sociālais dialogs pasta nozarē – ģenerālvienošanās iniciatīva”

2018.gada 22. novembrī notika LSAB konference „Eiropas Sociālais dialogs pasta nozarē – ģenerālvienošanās iniciatīva”, kurā apspriedām pasta nozares aktualitātes. Bija interesanti, noderīgi un galvenais - patīams prieks satīties, iedvesmoties jaunām panākumu virsotnēm!

LSAB uzskata, ka izaugsme un darbinieku labklājība ir vienas medaļas puses – tās ir nesaraujamās un tikai kopā veido izcilu rezultātu. Tātad līdz ar inovāciju un izaugsmes kultūru Latvijas

pasta nozarē ir jāaug arī darbinieku labklājībai. Investīcijas darbiniekos ietekmē darba rezultātu. Tātad jo vairāk darba devējs iegulda darbiniekos, jo vairāk var saņemt atpakaļ, jo vairāk pieaug darba produktivitāte un uzņēmuma konkurētspēja. Labākā un noturīgākā investīcija darbiniekos ir uz koplīguma pamata!

VAIRĀK LASIET [ŠEIT](#).

Izdevumu veidoja S.Birkenfelde